

Krameryusovy
Čís. k. Pražské Poštovního Řádku.

Roku 1791.

Čís. I.

Ve Sobotu

dne 1. ledna.

Třetí roční běh.

Spisovatel k svému dobrotivému Čtenáři.

Věh světa ten gest, y wsecky wě-
cy w něm tak zřízeny gsau:
že gedny pomigi, a druhé na-
stáwagi. A tjm gediným mysl
lidstá wfogena býwá, že strže takowé
newstále změny člowěk toho dobrého, kte-
rýž ztratil, opět nabyti, a toho zlého,
kterýž naň hrubě doléhalo, opět se zpro-
stiti může. Tento nowé nastáwagjcy
rok zagistě mnoho nám wyprawj, ga-
kž změny předešlý rok w sobě zawřel.
Kdo newj, gať strážlivé wichřice wá-
lečných roztržitosťj wcelé takměř Ewroz-
pě se wztekaly, a nám y w sausedstwu
krwarau wálkau brozily? Komu zná-
mo nenj, s gakým násylim náš cysářský
Rakauský, a cysářský Ruský dwur proti
Turkům wognu wedli, a gať s nenaby-

rau shodau Rusowé a Swoydomé me-
sebau bogowali? Komu známé negsau
domácý roztržitosťj Francanzů, Wydr-
lendrů, Litychšťých, a mnohého giného
národu, kterýž wšickni, wprázdnení byw-
še odewšech cyzých nepřátel, sami sebe
w své vlasti zžrali, a welikau záhubu
na sebe owalili? — Ktenst nám porřez-
bj připomjnatí y giných změn, kterýmž
sama slawná králowstwj gakýmž takýmž
způsobem podrobena byla. Ale to wse
rok předešlý w sobě zawřel; a my giž
wíme, že se zbaurenj národowé, gin
vjšili, a ginj žadagjce swateho porřez-
wšech prostředků k wříssenj hledagi. Wj-
me také, že strážlivé baurě wálečných
bluků z částky přestaly, a ginj wálecnj
rozbrogowé že bez pochyby w tomto no-
wém

wém roce své skončení vezman. Takťowé tedy hlavní změny y člověku gednomukáždemu necht na důkaz slauží, že také geho wsseliké těžké a zlé přepodnosti s končením starého roku při nás stále nowném roce wlepši a porěšit: dlné změněny a obráceny býti mohau. Abychom pak se takowého dobrého wgistore najiti mohli, tedy gá winssugi, aby předewšim mezy námi wsseliké nezprátelestwo, nepřijeň, wstřowánj, pronasledowánj, záwist a nenáwist, wssični austokowé a podwodowé, a slowem wsse, což mysl bližnjho nasseho formautiti můžže, daleko zapuzeno a z nás wykořeněno bylo. A tak potom nadějeme se w prazwde, že gakéžkoli zlé věci starý rok na nás wwalil, nowý od nás ge odstranj, a nám wssěcko dobré w hognosti přinese.

Čehoby pak Spisowatel těchto Nowin neyhlawněgi winssowal, gest to, aby se opět swým Panům Čtenářům tak zaljbil, gakž geho práce prwe wůbec lastawě přigata byla; a na ten způsob on se zase přičinij, že y tjmto rokem Páni Čtenáři z geho Nowin očekáwaného potěšenj, wyprawowánjm wssěch přjbehů z celého swěta, zbaweni nebudau.

Zpráwy o wálce a pokoji.

My sme w nassich Nowinách přezdesšlých o tom pochybowali, aby Rusowé w tak krátkém času pewnosti Ismailu byli dobyli. Tato nasse pochybnost nowým listem z Kábus skutečně gest potwřzena; nebo tento list prawj:

"Nenjě tak hrubě weliká chyba, že onehdy o dobytj pewnosti Ismailu psáno bylo. Starečnj Rusowé místo toho dostali ginau pewnost, totiž Isaci

kteráž gim mnohém wětšj vžitel přiznášš, než předtjm o Ismailu praweno bylo. Tato pewnost wždy Turkům slaužila za sklad wssj potrawy, kdykoli wálku s Ruským dworem wedli, nebo odtud wssěcko pohodlně k swému wogstku dowážeti mohli. A tjmto pozdnjm časem Turkům dokonce nenapadlo, aby sobě Rusowé w té straně, kdež Dunag do moře padá, s násyljm po wodě cestu prořaziti, a s tak znamenitým počtem wálečných lodj tak daleko se pustiti mohli.

Podlé této zpráwy, Rusowé w prawené pewnosti Isaci nabrali telik křistj, a zwlastě co se tkne potrawy, že polnj Marssalek Knjze Potemkyn za celých 8 mjesců wssěcko své wogstko náležite wydržeti může. Také y to potwřzeno gest, že Rusowé w oně straně Dunag přessli, nebo z nich gedna částka pustila se na pewnost Tulci, a gj šťastně dobyla. Mezy tm také nenj dlanho do toho dne, kdež o wybogowánj Ismailu wsslyšime. Tato pewnost gest toliko z té strany posuché zemi něco sylněgi ohrazena, od Dunage wssak má gediné hrad, na kteryž se Turcy cele bezpečiti nemohau."

Kterěz zpráwy přicházej z Turckých hranic, aneb z Petrohradu, wssěcky naporád chťj nás ubezpečiti, že Ruský dwůr Pruského prostřednjctwj nijádným způsobem přigmanti nechce, byť ho to cokoli stálo. B tomu se dokládá, že Rusowé za tau toliko přčinau, že wssěch stran na Turky dorážj, gen aby se oni bez Pruského prostřednjctwj k zawřenj potoge přčinili.

*) Ginj listowé z Moldawy a Walach prawj nám, že od začátku prosynce častěji rychlj poslowe od Knjzete Por

Potemkyna k neyvyššimu Wezyrowi, a jiní nazpátek dobíhali. Dle čehož mnozí chci souditi, že snad tito dva neyvyšší Wldcowé naz nowo opět mezy sebou o zawření pokoge gednaji.

Ostatně z Tureckých hranic slyšsime, že obě strany, jak nasse tak y Turecká, vložene přiměř bedlivě zachowawagi. W Čistowě, kdež má předece shromáždění drženo býti, wsicni Páni Postowé již dne 4. prosynce chtěli býti pohromadě, tak že od toho dne již gednání o pokog swúg počátek wzyti mohlo. Gakžkoli Rusowé na wšech stranách Turkům welikau překážku činí, tak se předece na neyvyššimu Wezyrowi wšestka péce a starost znamená, že hledí, aby místo Čistow předewšim nepřátelstwím a předewšemi wálečnými autoky zachráněno bylo.

Cysařský král, zplnomocněný Posel, swobodný Pán z Werbertu, dne 1. prosynce, a syce neyprwnějši mezy ostatními Posly odjel do Čistowa, kdež prostřednjewi Kaustského dwora k vgednání pokoge mezy Ruským a Tureckým dworem ponawrhne, a pro swúg dwúr Turkům předloží, aby gemu k skončení wšelikého dalšsio nepřátelstwa iech perwnosti Bělehradu, Orsowy, Nowého a Dubice postaupili.

Gakžkoli tato teď podotknutá zpráwa nehrubě nám naděje k vgednání pokoge stálého činí, nebo požádání Kaustského dwora gest takowé, ku kterémuž se Turcy nikterak prwé podwoliti nechťeli; wšak ale list z Seimejna naz prosto prawí, že pokog s Turky gistý máme. Na čem ale tento Dopisowatel

swé domněni zakládá, my zhola wědět, aniž wysstěiti můžeme; anobř powěz domějši nám wěc gest, že dworská polityka za nynějšich časů nedá se wystauzmati. Náš dwúr dosawad wšim k wálce zaopatřen gest, na pomocy mu neschází, a pokyne toliko prstem, hned celé králowstwí Dhersté táhne proti Turkům. S tímto nassim domněnim také se srownává list z Syrmie, kterýž o wygednání a zawření pokoge po tu chvíli podybuge.

Z Kisse tento list nám přišel do rukau: Turecká perwnost Bylia Nowá nyní má giného Pána; a tato ztráta gest Turkům nenabytná. Nyní Kníže Potemkyn s celau mocí táhne na perwnost Ismail, a pokud se y toho místa zmocni, tedy bez protahu přegde řeku Dunag. Již mu mnoho wje nestogi w cestě, a zwlášť když gestě gen dwau perwných míst dobude. A pokud se gednání na prawém břehu prawené řeky usadí, tak neyvyšší Wezyr pro zachránění hlawního města Konstantynopole newyhnutečně s ním bitwu swěsti musy. Gak to těžký staw pro Turky! a zwlášť tímto časem, když Turecký wogák již s neywětší nechutí w poli stauízau; gistě w té celé wogně nemohl lid s takowau dychtowostí na wywedení nějaké wěcy očekáwati jako nyní, nebo na tom wšse záleží, zdali se Turcy z celé Ewropy stěhowati nemusy.

Brandeburka neyposlednějši psaní potwzugu toho, že Turecký Posel do Berlina přigede, a dokládá, že Turecký dwúr na tom zůstává, aby pokog neginác zawřen býl než zprostředkowáním Berlinského dwora, a od polowos

wa Krymu že nikterak odstoupiti ne-
chce.

Z Turek. Listové z Konstantynopole psaní na den 10 signa obsahují v sobě onen spis, kterýž Šweydský Posel Pán Haydenstam v přítomnosti jeho přítowarysseného Pana Brentano dne 27 září Turecké zemské radě odwedl, a kterýmž okazal, jakým způsobem pokog mezy Šweydy a Rusy zawřen byl. Ten spis jest w následujících smysl:

Podepsaní sešší wctiwošti wznesšenému Tureckému dworu w známost wvádí, že Brál a Pán gegich pro zachowání draheho přátelstwa a záwazku s Ottomanským dworem, a pro zachování Šweydského králowství s Ruským dworem na den 14 srpna pokog učiniti přinucen byl. Ottomanský dwůr zagiště s vpokogenau myslí spatří, že Brál při shromáždění, kteréž přičinau gednání o pokog držáno bylo, obzvláště na to ohled měl, aby Ottomanský dwůr žádného stráčení netrpěl. Při zběžném gednání o pokog hned Brál těchto dwau článků ponawrl: 1) aby pokog z strany Ruského dwora s Šweydy hned také y s Ottomanským dworem podepsán byl; a 2) aby Ruský dwůr Turkům poloostrow Krym nawrátil. Ruská Císařowna k přigerjáčto dwau článků byla nakloněna; než hned tím časem také předslawila, jak welice cyžy moenosti, a zvláště Berlinský dwůr, kterýž se do důležitosti Tureckého dwora wpleth, tenz to pokog zřížily, a gemu byly na přezážku; a tau přičinau že wšsecko wzdarla na Kníže Potemkyna, aby on sám zvláště a bez přičinění jiného dwora s Turky o pokog gednal, y gag také

podlé své wůle zawřel. Poněwadž ale Brál o tom nikterak slyšeti nechťel, aniž toho ponawrženj přigal, aby Ruská Císařowna zvláště pro sebe s Turky pokog učinila; tedy Ruský Minystr na den 13 srpna Šweydskému zplnomocněnému Poslowi gegi Milosti Císařowny prohlášení w známost wwedl, kteréž také hned do protokolli wnesseno bylo, a w bezpečí Brále, že Ruská Císařowna hned zawřen při gednání o pokog s Šweydy y také s Ottomanským dworem podle následujících tříh článků narownáznj učiniti a pokog zawřiti chce. 1) že wšsecky země, gakežkoli tauto wálkau wybogowány byly, nawratj; 2) že poloostrow Krym do swobodného stawu, gakož při zawření pokoge w Baynardgi pozůstáwal, wweče, a 3) že perwnosti Očakow a Bendr wybořj.

Tito tedy článkové byli od Ruského dwora vloženi, y také giž do protokollu wepsáni. Mezy tím Brál Šweydský měl to neschťej, že geho walečné lodj welikau škodu trpěly, y mnohé na mizynu přišly; zvláště pak geho předzsewzetj na Petrohrad strze odporne žizwly zkaženo bylo. Datim Brál Pruský měl zanepřáždění s Rakaušským dworem strany wygednání obzvláštěnjho pokoge; na ten způsob Brál Šweydský wšší pomocy byl zbawen, kteréž z té strany očekáwal. Břom toho wšak, a ačkoli Brál giž přes 70 millionů piastřů měl škody, nicméně ale předce pokoge, po kterémž Šweydský národ welice taužil, nikterak přigmauti nechťel. Russtj a Šweydsstj Minystrové od sebe se rozešli. Brál na to nastupowal, aby tito dwa článkové znova do protokolli wepsáni